

NAROČNINA
Celoletna\$2.—
Polletna\$1.25
Chicago celo leto\$2.50
Inozemstvo\$3.00

SUBSCRIPTION
One Year\$2.00
Half Year\$1.00
Chicago one Year\$2.50
Europe\$3.00

PISARNA
449 W. 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone: Canal 93.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVIČO

Sloga jači *Nesloga tlači*

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

VOLUME VI. LETO SREDA, OCTOBER 20th, 1920. ŠTEV. (NO.) 57.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

TEDENSKI POLITIČNI PREGLED

ANGLIJA.

Anglija je prav kar v velikem nemiru. Nad milijon rudarjev je šlo na stavko. To je najkritičnejši čas za to deželo, kateri cel svet privoščil samo eno — srečno smrt, kakor rajniki Avstriji.

Sicer se je njen sedanji voditelj Lloyd George izrazil, da se vlada ničesar ne boji in da gleda z največjim upom v prihodnost, vendar je gotovo, da je to samo znamenje, da tudi v "solnčnem" kraljestvu tega kramarskega naroda ni vse v redu.

Kako se bode izmotala iz tega? Ako bode vojaštvo šlo z vlado, seveda, izbojevala bode tudi tukaj zmago. Vendar, gotovo je, da bode tudi zmaga resnice samo en korak dalje k — palici, katera čaka to državo.

ITALIJA.

Italija se sicer silno trudi, da bi pred svetom ostala svetnica. Je pač narod hinavecev. Vse vre po vseh me vila zopet v nič. Dal Bog, da bi se vladnih informacijskih uradov, bi pa človek moral misliti, da je Italija dežela, kjer se cedi samo med in mleko.

V Turinu so bili zopet veliki nemiri. Veliko oseb je bilo ranjenih in še več umorjenih.

Ves vladni maneuver gre za tem, da podkuplja delavske voditelje, da ji izdajajo koristi delavstva.

Toda taka politika gre samo nekaj časa. Dolgo pa tako ne more biti.

POLJSKA.

Poljska je v varnosti, da stori velik uspešen korak, ki jo znova stavi življenje, ali pa popolno naravno neodvisnost. Presenečeni od velikanskih uspehov proti Boljševikom, so segli predalet. Lahko se jim zgodi, da bodo podobni onemu psu, o katerem smo se učili že v ljudski šoli "Pes izmakne kos mesa. — Z njim čez vodo se poda". V svoji požrešnosti je hotel imeti še drugoga, je zgubil pa še tega, ki ga je že imel v zobeh.

Ignacij Paderewsky hiti iz Pariza domov, da bi prepričal vlado, da dela velikansko napako, ko je zasedla Vilno in je začela gnjaviti nesrečnega Litvinski narod. Skušal bode prepričati narodne voditelje v Varšavi, da jih bode taka politika spravila zopet v nič. Dal Bog, da bi se dosegel uspeh in da bi prepričali te krivice.

Le krivic ne! Ne narodom, ne posameznikom! ker so krivice tako gotovo na tem svetu maščujejo.

Podpisali so že premirje z Boljševiki, vendar kdor pozna boljševike, kateri mni nič svetega, kateri niso nobene časti, kakor jo nima-

jo njegovi očetje židje, to ve, da tedaj, ko Boljševik podpiše kako pogodbo, je že prekrši, ker jo podpiše samo za to, da je ne bode držal in da sovražnika preslepi in spelja na led. Zato ni čudno, če se boj vrši še na celi črti, vkljub premirju.

RUSIJA.

Rusija gre počasi svoji rešitvi nasproti. Trotzky in Lenin izgubljata na celi črti. Upajmo, da bosta prav kmalu izgubila vse. General Wrangel je zmagoval na jugu in deluje v zvezi s Poljaki.

V Moskvi je baje izbruhnila velika proti-revolucija. Vendar pa najbrže to ni bilo nič novega, temveč je bilo najbrže vse to samo nadaljevanje boja naroda, da se reši pijavk, ki mu sesajo srčno kri.

Le ne izgubimo vere v Rusijo! Ruski narod je narod vernega in mirnega ljudstva, ki je navajen trpeti najhujše batine. Zato ga tudi batine krivonosnih židov ne morejo tako hitro zdražiti. Toda eno je gotovo, da ga bodo predramile preje ali sleje. Kadar ga pa bodo, pa gorje!

AMERIKANSKA MORNARICA.

Amerikanska mornarica bode šla na veliko kroženje po tujih morjih. Oddelek mornarice bode šel po tihem oceanu in bode obiskal vse tuje države in vsa glavna mesta na zapadni polovici zemeljske oble, drugi del bode šel pa v atlantskem oceanu po Afriki in Evropi. Mornarica odide nekako sredi junija prihodnjega leta.

FRANČIJA HOČE NOVO LIGO?

Republikanski kandidat Harding je izjavil, da je Francija poslala k njemu posebnega odposlanca, ki mu je rekel v imenu Francije, da hoče Francija pravo novo ligo narodov to je brez Amerike, oziroma brez ameriške nadvlade, to je, da bode Amerika igrala drugo ulogo, mejtem ko si bosta glavno ulogo razdelili Anglija in Francija, košček bosti pustili morda Japonski.

Harry C. Toback, popotni prodajalec je bil aretiran, ker je osumljen, da je ukradel dragulje pevca Caruzo-ta.

Protij salonska liga dolži New Yorkskega župana Hylana, da je pri nekem banketu imel tudi opojne pijske na mizi. Zato zahtevajo od njega, da se ga iz službe odstrani radi tega.

Madžarska je izgnala 15.000 judom iz Madžarske. Židje prosijo, da bi se jih pustilo v Palestino. — Kdaj bode Jugoslavija kaj takega začela?

Dela v kanalu med jezerom Erie in Ontario, ki bodo zvezal atlantski ocean s Chicago, se hitro vrše.

IZPOD VISLIC.

Pretečeni petek zjutraj je končal na vislicah v Chicaski ječi svojo mlado življenje komaj dvajsetletni Hrvat Frank Žagar. Slabo in brezversko vzgojen je postal žrtev velikomestnih razmer. Udal se je brez delju in začel pohajkovati po mestnih ulicah z enakimi nesrečnimi sirotami kakor je bil sam. Nekoč lani je napadel nekega Grka Polidaris Sendakis in mu ukazal naj dvigne roke, da ga bode okradel. Ker tega ni takoj storil, ustrelil ga je. Dolgo časa se ni vedelo, kdo je morilec. Slednjič je policija vendar našla in Žagar je bil postavljen pred sodišče in obdolžen dveh umorov. Dokazi policije so bili tako slabi, da bi ne bilo prav nič težko za Žagarja dokazati da ni on kriv in bi bil oproščen. Vendar sredi obravnave, se je obrnil Žagar k sodniku in ga vprašal, če mu dovoli, da sam pove vse, ker se mu zdi neumno to izpraševanje. Seveda je sodnik takoj k temu dovolil. In nesrečni fant je šel na stol za priče in povedal vse, kako je ustrelil obe žrtve Serdakis in ob enem priznal še en drug umor. Njegov zagovornik se je temu začudil. Ko je končal svojo izpoved, katero je pripovedoval, kakor bi kako "storijo" pravil, in se je (videlo, da je popolnoma do dna duše pokvarjen, zaklical mu je zagovornik: "Frank, kajne ti si vse to povedal, da bi obravnavo zmešal? Kajne, ti nisi morilec?" "Vse kar sem povedal je resnica!" "Potem si pa znorel, Frank!" "Nisem znorel jaz, ampak ti, ki mi ne verjameš," mu je odgovoril morilec. In seveda je bil takoj krivim spoznan, ker se je vse lepo ujemalo s tem, kar so priče povedale in obsojen je bil na vislice. Ko je bil v ječi, kazal je celi čas neko posebno odurno trmo. Ni se pripravljaj na smrt. Samo preklinjal je sedanji zistem sodišče, češ da jih veliko ne dobi kazni, ki so enaki morilci, kakor on, njega pa bodo umorili. Na predvečer, četrtek večer, je prišla k njemu mati in sestra, da bi se poslovile od njega. Zgrdo kletvijo jih je odpravil in ozmerjal jih je. Potem je prišel duhovnik, ki mu je prigovarjal, naj bi se pripravil na smrt. Tudi tega je zgrdo kletvijo odgnal. Ko je zjutraj rabelj prišel po njega, kazal je na videz še vedno tisto trmo in se na videz ni bal. Vendar pa se je tresel. Predno je vrgel rabelj črno kapo čez njegov obraz, vprašal ga je še enkrat, če ima še kaj povedati, kakor naredi pri vsakem. Odgovoril je tiho: "Nič!"

Rabelj mu je na to pokrtil glavi s črno kapo, zadržal vrv za vrat, past je zaropotala in — Frank se je zvijal v smrtnem boju na koncu vrvi pod vislicami. V 16 minutah je bil razglašen mrtvim.

Ko je rabelj dokončal svoje delo, obrnil se je k pričam in rekel: "Če bomo tudi osem hudodelcev na dan ubili, "gunmen" (po ljubljansko bi

se reklo "barabe") — bodo ostali je živeli po "Italijansko"! Zašel je v slabo družino in zašel v tako zvani "geng", to je klub tatov in morilcev ki se klatijo po mestnih ulicah in ogražajo imetje in življenje mirnih meščanov. In tako je zašel tako daleč, da je postal morilec in prišel na vislice.

Kako neumne besede! Mesto da bi rekel: Ko bi vsakega morilca, kateremu se umor dokaže, brez usmiljenja obesili, da bi sam okusil, kar je drugim dal tako brez srca, pa bi se kmalu hudobije zmanjšale. Tako smo imeli v Chicago v enem letu 360 umorov, kaznjevanih je ja morda 20, drugih pa ali nišo dobili, ali so jih pa vsled premetenih zagovornikov oprostili.

Žagar je večkrat rekel v ječi, da je izvršil dva umora, ker mu je ukazal "hudič", katerega ime nosi seboj v možganih. Zato je prosil, da bi ga po smrti sežgali, da bi tako vsaj z ognjem izgnal tega hudiča iz možganov.

Kako žalosten je to zgled za vse naše stariše! Koliko tudi naših slovenskih starišev vzgojuje svoje sinove — za vislice! Vera nič! Morale nič! Lepega zgleda nič! Ali je potem čudno?

Mati misli si, da je tvoj sin tako nesrečen, da bi ti bila mati dvakrat nega morilca. Misli si, da ga ti prideš na predvečer pred smtjo obiskat, pa te s zmerjanjem in kletvijo odžene!

Da, mati pomisli! ... Poglej potem v svoje življenje in v svoj način vzgajanja otrok ... ! Preje pomisli, kakor pred mrežami mrtvaške ječe ... ? preje se smili svojih otrok in vzgojaj, da jih boš rešila takele strašne smrti.

Dan preje, pretekli četrtek, sta bila pa na ravno istih vislicah obešen dva mladeniča, tudi morilca: niger John Henry Reese in katoliški Italijan Frank Campione.

Campione, kot katoliški fant se je lepo pripravil na smrt. Celo noč je bil pri njemu duhovnik in sta lepo molila. Spoznal je svoj zločin in sprejel je smrtni strah za pokoro za svoje hudodelstvo. Tudi ta mladenič ni imel dobre vzgoje doma, dasi je cerkev skušala popraviti, kar

je manjkalo doma. Stariši so pač živeli po "Italijansko"! Zašel je v slabo družino in zašel v tako zvani "geng", to je klub tatov in morilcev ki se klatijo po mestnih ulicah in ogražajo imetje in življenje mirnih meščanov. In tako je zašel tako daleč, da je postal morilec in prišel na vislice.

Dan popreje, ko so ga pripeljali poječnih pravilih v mrtvaško ječo, je prestrašen vprašal stražnika: "Za kaj ste me pripeljali sem?" "Frank, saj veš, kaj te jutri čaka!" mu je rekel stražnik. Nesrečni mladenič je britko zajokal, vendar molitev in vera sta ga pomirila in naredila junaka, da je šel mirno v smrt. Ko je zjutraj prišel rabelj po njega, da ga pelje na vislice, rekel je nesrečni Frank: "Obžalujem, kar sem naredil. Sprejemem smrtno kazen kot pokoro za to hudobijo, katero sem naredil in upam, da mi bode Bog milostljiv. Vendar pod vislicami priznam, da je samo slaba družba uzrok tega da grem na vislice. Samo slabi tovariši so me zapeljali! In to priznam javno in to želim, da bi vsi Chicaski fantje to vedeli in se bali, da bi ne prišli za menoj, zakaj ne splača se biti "postopač!"

Niger Reese je bil brez vere vzgojen in ni nikdar sprejel nobenega poduka v veri. Ko je izvedel, da ni nikakega upanja več, da bi bil pomiloščen, začel je tako tuliti in je celo noč tako rjovel, da je bilo groza. In ko so prišli rabeljni po njega, moral so ga z veliko silo spraviti v mrtvaško sobo, kjer so vislice. Umrl je v obupu.

Slovenska mladina in slovenski stariši, tu imate tri žalostne slučaje, ki dajo silno veliko misliti vsakemu, ki je zmožen, da misli.

Grški kralj je vedno slabji. Pravi jo, da je vse upanje na okrevanje, šlo. Smrt je gotova. Vprašanje je nastalo, kaj sedaj? Govori se o republiki.

SLOVENSKI TRGOVCI, OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V LISTU "EDINOST".

CENE ZA POŠILJATEV DENARJA V JUGOSLAVIO in zasedeno ozemlje na Primorskem.			
300 kron	\$2.90	50 lir	\$2.25
400 "	\$3.85	100 "	\$4.50
500 "	\$4.75	200 "	\$9.00
600 "	\$5.60	300 "	\$13.50
700 "	\$6.50	400 "	\$17.96
800 "	\$7.40	500 "	\$22.00
900 "	\$8.30	600 "	\$26.25
1000 "	\$9.50	700 "	\$30.43
5000 "	\$47.00	800 "	\$34.92
10000 "	\$94.00	900 "	\$38.91
		1000 "	\$43.00

Vsa pisma naslavlajte na: ..

EDINOST
1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST.

Neodvisen dvotednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Weekly and Semi-Weekly in alternate Weeks by Edinost Publishing Co., 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

NAŠA KOROŠKA.

Tužni Koroten, je pesniško ime, s katerim smo imenovali najzlostnejši del naše mile domovine. In v resnici je bil tužen! Tu je bilo sicer nekdanje središče in srce slovenskega naroda. Tu je naša Gospa Sveta, kjer so bili naši prvi vojvode ustaljeni v svoj urad. Tu se je prelivala naša slovenska kri, ki se je ubogi Slovenec boril proti barbariskim in brezsrčnim Nemcem, a si je ohranil svojo svobodo. Toda, “Tužni Koroten” je bil na meji ki meji z našim najnadutnejšim sovražnikom — Nemcem. Kaj je vse ta ugoji narod prestal, kdo bi to opisal?

Pa tudi iz središča Slovenije zadnja leta ta nač mečenik ni dobival opozornosti in one skrb, kakoršne bi zaslužil. Zanimarjali so ga, prezirali so ga.

Niso mu dali ne priznanja, ne pomoči. To je bila edina slabota naša drugače izvrstne politike ljudske stranje.

Te dni se je bajal vršil plebiscit v teh občinah ali naj spadajo v Jugoslavijo ali k nemški Avstriji.

Kdor pozna naše neumno avstrijsko, pa tudi kdor pozna naše celo narodno politiko, ki je bila politika slabotnega narodnega bolnika, ta je s strahom čakal izid tega plebiscita.

Vendar poročila so taka, da ne vemo do danes, pri čem da smo.

Upajmo vendar na srečno rešitev!

Naj se pa reši, kakorkoli Koroten bode ostal najbrže še dalje — tužen!

Narodni mučenec.

Fitzgerald eden izmed irskih narodnih mučencev, ki se postijo v ječi Londonske brutalne vlade Anglije, je umrl. Postil se je 68 dni. Z njim jih je še več, ki enako skušajo izbojevati svobodo svoj nesrečni domovini. Med njimi je župan mesta Corka, McSwiney.

Različna so mnenja glede teh narodnih mučencev, ki so pripravljeni raje postiti se do smrti, kakor pa sprejeti hrano in priznati krivice, ki jih je vrgla v ječe in ki davi in gnjavi njih nesrečni narod.

Vendar eno je gotovo, da je ta način dela za domovino, za narod občudovanja vreden in lahko vidimo, da niso še minuli dnevi junaških mučencev.

Pomislamo to le: mož vidi nezmerno krivico, katero trpi njegov ljubljeni narod. In ko ga tiranska kritična vlada kot prvoborila zapre, vidi ta mož, da silno velika lahko stori za svoj narod, ako ga pokrepi s svojim junaškim zgledom, ako prostovoljno sprejme smrt in sicer

eno izmed najstrašnejših smrti za lakoto, pa se vzdrži vse hrane. Ta tiranska vlada mu postavlja pred lačne oči najizbranejših jedil dan na dan, da, po trikrat na dan. Vse, kar je ta mož kedaj rad jedel, vse ima okrog sebe. Vse mu prigovarja, vse ga hoče pripraviti do tega, da bi jedel, ker se boje vpliva njegove smrti na narodne junaške duše. Pa ta mož vzdrži 68 dni dokler ga smrt ne reši trpljenja! To je junaštvo! To je občudovanja vredno in pred narodom, ki rodi tolike rodoljube, ki rodi tolike junake, naj je njegovo ime kakorkoli, klobuk doli! Čast mu!

Kako more tak junaški zgled pokrepiti dušo in voljo celega naroda!

Da o takem narodu lahko rečemo: Tak narod nikdar ne bo uničen!

Če Anglija tega ne vidi, potem je slepa. Kogar pa Bog zaslepi, je znamenje, da ga hoče uničiti.

Slava irskemu junakom! Slava Irskemu narodu, ki rodi tolike junake!

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Forest City, Pa. — Dragi gospod urednik: — Tukaj Vam pošljem dolar in mi pošljite dva Koledarja “Ave Maria.”

Ker je malo dopisov iz naše nasebine, naj se jaz oglašim s par besedami. — Dela se pri nas vsaki dan v jami. Draginja je pa pri nas kakor povsodi. Imamo tudi prav tople dni celi ta mesec.

Kar je verskih stvari pa prav lepo napredujemo pod vodstvom našega novega župnika Rev. J. Dreva. Posebno se naš priljubljeni gospod župnik trudijo z našo mladino. Predelali so že župnišče. V cerkvi imamo že veliko stvari novih. Pred cerkvi jo imamo nove kamenite stopnice in kar je še največ, dobili smo tri nove zvonove. V nedeljo 10. t. m. smo jih slovesno pripeljali in 17. so bili blagoslovljeni in sedaj slišimo njih mili glas. Da imamo vse te nove stvari, je znamenje, da imamo duhovnika, ki se trudi za napredek naše župnije in da ga imamo župljani radi, da storimo, kar nam veli.

Gotovo ste dragi rojaki, videli tudi dopis v “Prosveti”, katerega piše g. Ratajc o našem župniku. Povem mu, da to ne bo prav nič škodova

pred slabim časopisjem, pa zopet kaže, da nam žele dobro.

Ratajc tud piše, da od tedaj ljudje še bolj povprašujejo po “Prosveti” in da bodo Father še kako nagrado dobili od “Prosvete” za to. Mi pa vemo, da je ravno nasprotno res, da jih je nekaj že, nekaj jih pa še bode list za to odpovedalo. Kar se tiče pa nagrade, jo je pa Ratajc že dobil zvrhano in potreseno.

Koncem dopisa pozdravljam vse naročnike in čitatelje “Ednosti” in “Ave Maria” in želim, da bi se ta 2 lista tudi po Forest City razširila v vse slovenske hiše.

Vaša naročnica.

Crosby, Minn. — Naznamim Vam da je nas obiskala kruta smrt, ki je iztrgala nam našo devetletno hčerko. Najganljivejši trenutek je bil, ko ji je duhovnik podelil sv. obhajilo in sicer, prvo sv. obhajilo ravno na smrtni postelji. Po njej žalujejo stariši in njen bratec in sestrice.

Ob koncu teh vrstic pozdravljam vse čitatelje tega lista, posebno pa Vas gospod urednik.

Mrs. F. Hrvatin.

MRU BAŠETIČU, UREDNIKU “GLASNIKA ISTINE”.

Ovdje u Chicago izlazi jedini katolički list za Hrvatske, koji je proživio već tolike metamorfoze, dok se nije zaustavio na zanimljivom naslovu: “Glas Istine” Urednik mu je Mr. Bašetić, u čiji katolicizam mi vjerujemo, jer ga nastoji i djelom pokazati, i mi vjerujemo, da se on ne pričinja, već da je osvojen katolik. Sa prikrajka pratimo, da se on ne pričinja, već da je osvojen katolik. Sa prikrajka pratimo njegovo pisanje, i zabolilo nas ne jedan put videći, kako se on znađe ogrepati u jednu ili drugu stvar, koja je mila pravome katoliku. Šutili smo jer smo se nadali, da će se pod uplivom iskustva probuditi, te da će za stupati ono uvjerenje, za koje tvrdi, da je njemu sveto. Ali ne znamo, što mu je, da li je tako naivan, tako neoprezan, ili tako... te ne će da stavi naočale i vidi krupne pogreške, koje mu ispod prepisivanja ispu. Prešutit ćemo sve, a osvrnut ćemo se samo na najnovije njegovo pisanje, od 3. X. 1920.

Poznato je svima Hrvatima ovdje u Americi, koji prate pisanje domovinske štampe, kako su se u domovini pojavili neki novi proroci, neki novi Luteri, neki izmoždjeni i pokvareni svećenici, koji pod izlikom uvajdanja narodnog jezika u crkvu, bune duhove, govore i pišu proti Papi i Crkvi, kako ne bi pisao ni isti Luter, te iza kako je svaki od njih našao svoju ženu, hoće da zavedu i nevini narod, samo da prikriju svoje papke. To su takozvani “reformni svećenici.” Koliko već njesu zla uradili, koliki njesu radi njih izgubili djedovsku vjeru! To je mogao jako dobro doznati urednik “Glas Istine.” Ali on toga ne zna, ili ne će da znađe.

Hrvatski biskupi i osvjedočeno katoličko svećenstvo ustalo svim silama, da zapriječe djelovanje tih pogubnih “reformatora”, i poduzeli su sva raspoloživa sredstva, da sačuvaju narod, da tim reformatorima ne padu na lijepak. Hvala im! A mi smo osvjedočeni, da ne će Bog zapustiti svoje vjere u Jugoslaviji, pa kao što je satro sve moguće sekte, kaje su prodirale u katoličku Hrvatsku, da će na isti način stat i njima na glavu.

A što misli i radi urednik “prvog i jedinog” katoličkog dnevnika u Americi? On kao osvjedočeni pristaša katoličke vjere i ideje, on nazivlje pokret tih pokvarenih hrvatskih reformnih svećenika, ovih Lutera XX. vijeka pokretom “NAŠIM”. Molimo gosp. Bašetića, koga on podrazumijeva pod imenom “NAŠIM”? Ako podrazumijeva sebe, all right! Ali se vara nemilo, ako misli, da on ima pravo govoriti u ime sviju katolika ovdje u Americi. Ima nas ovdje, koji smo još spremni do potrebe i život svoj položiti za svoje katoličke svetinje; koji još nepokolebivo vjerujemo u sve ono, što nas Papa uči; koji mrzimo i osuđujemo

svim srcem i svom dušom svaki pokušaj reformnih svećenika, koji idu zatim, da što slobodnije tjeraju nemoralan život na račun katoličke vjere i narodnog jezika. Mi Hrvati već imamo svoj narodni jezik u crkvi, i po stranama, gdje još nema naše glagolice u crkvi, Crkva je obćala, da će ga po želji katoličkih Hrvata i urediti. Ako je reformni svećenik zaslijepila žena oni su slobodni; nek žive s njima kako hoće ali neka najprije prestanu govoriti, da su svećenici, i da pod plaštem slobodne ljubavi rade za boljitak katoličke vjere. Da su pošteniji ljudi, i da imaju sjenku srama ljudskoga, povukli bi se, gdje ih ne bi vidilo ljudsko oko, a urednik katoličkih novina ne bi ih smio zvati svojim, već Antikristovima pristašama. Zar ne, gosp. da ste pregrješili? Zar ne, da ne bi smio tako pisati urednik katoličkih novina?

U istom članku od 3. 10. g. gospodin Bašetić piše, da su se saštali ti reformatorni svećenici, i da su iza “zreloga” raspravljanja stvorili resolucije, da ne će odustati od svoga rada i da će ustrajati u borbi proti sv. Ocu Papi i katoličkoj Crkvi. Čudimo se, kako može katolički urednik nazvati tako raspravljanje “zrelim” za prave katolike. Zar ovo, tobož njihovo “zrelo” raspravljanje ne dokazuje, da su do kraja pokvareni, da ih je strast zaslijepila, da su izgubili svaki svećenički sram i vjeru, te da su već odavno prestali biti, ne samo svećenici, već i vjernici? Pa što imamo mi pravi katolici zajedničko s njima, kojim će pravom nas strpavati u njihovu blatnu torbu? Ako on pripada slučajno njima, ne mu bude, ali mu zabranjujemo, da strpava i nas, jer mi znamo, koji su naši i kojima pripadamo mi, kao pravi katolici.

Lijeo zaista! Znađe li gosp. Bašetić, tko nas zove i što znači riječ “klerikalac”, “klerikalan” u ustima liberalaca i bezvjeraca? Mislimo da znađe. Mi se doista ne sramimo, da smo klerkalci, jer mi jako dobro znamo, što znači “klerikalac” u pravome smislu. Ali bi gosp. Bašetić morao nati, da nas bezvjeraci misle najljusje uvrijediti, kad nam kažu, da smo “klerikalci” jer pod ovom riječi oni razumijevaju najveće ignorante, mrašnjake, zalupance. Toppove. A što on radi? On nazivlje čisto katoličke novine onim posprdnim imenom “klerikalne”, a oni, koji vjeruju dosljedno su mu klerikalci. Gosp. Uredniče, ako Vi tim imenom mislite vrjedjati katoličku štampu u starome kraju, i ako su vam “klerikalci” oni, koji vjeruju, tada ste klerikalac i Vi, pa to sramotno ime pripada i Vama, jer i Vi izdajete tobož “klerikalne” novine i hvalite se, da ste katolik, o dosljedno, da ste “klerikalac”!

Vi gosp. Uredniče, pišete, da katoličke novine u starome kraju pišu same “osobnosti, da su pune laži, kleveta i izvrtačenja.” Hvala Vam lijepa! To njesmo očekivali od Vas. Ili ste Vi slijepi ili ste, oprostite na-

izrazu, ignorant. li ne čitate katoličkih novina iz staroga kraja. Vi biste morali znati, da je nama katolicima mila nada sve istina, te da se ne služimo bezvjerskim sistemom laži. Ako Vi lažete u svojim novinama, to je Vaš posao, pa bi Vas molili, kao katoličkog urednika, da se manite laži, jer je ona nedostojna katolika, a pogotovo katoličkog rednika. Pa ako nemate što drugo pisati, ne trujte naroda lažima, već bacite svoje pero u šaš, pa ćete učiniti veću uslugu vjeri.

Ne, ne, ne pišu naše novine u starome kraju laži, već samo istinu. Ako je možda Vama laž, kad se brani čistu vjeru i moral, mi ne možemo pomoći Vašoj maloj glavici. Naše će starokrajске novinstvo i nadalje stati na braniku čiste vjere, pa rdilo se i proti Vama.

Ne ćemo dalje! Žao nam je, da ste nas povukli za jezik. Ali uvjereni smo još, da Vam je to pobješlo ispod pera, te da nijeste gledali kojoj struji pripadaju novine, iz kojih ste izrezali onaj članak, kojim ste uvrijedili naše katoličko čustvo. Preporučamo Vam, da u buduće pripazite malo bolje, odkuda što strizete i što uvršćujete u svoje katoličke novine. Mi priznajemo, da je nama katolicima — Hrvatima, jako potrebit jedan katolički list, ali kad biste i nadalje vrijedjali naše katoličko osvjedočenje, uvjeravamo Vas da bi bilo bolje, da nemamo nikakvih katoličkih novina, nego da bilo koja novina, pa to bila i Vaša, vrijedja i oskvrnjuje naša čustva.

U najboljoj smo vjeri napisali to par redaka, pa se nadamo, da ćete ih kao takove i primiti bez ikakve uvrede.

Ne “tko”, već “što”.

AVSTRIJCI V ARGENTINO

Tudi Nemčija hoće dobiti svoju Ameriko. Velika akcija se je začela po vsej Nemčiji posebno pa po vsi Avstriji, naj bi se kolikor moglo, če veliko Nemčev izselilo v Argentinijo. Tam je cesar Viljem že med vojsko kupil velikanska posestva in je ves svoj denar naložil u onodotne rudnike. Nemška Avstrija ima preveć ljudi. Zato jim je treba preskretati druge nove domovine. — Ubo-ga Argentinija, to bođe še čutila, kaj se pravi Nemce dobiti u svojo sredo. Ne pozna nemške nadutosti.

Po zimni gre sneg “doli” poleti pa led “gori” (namreč v cenah.) Ali ni to čudno?

KOLEDAR AVE MARIA

VABILO NA NAROČBO ZA 1920.

V kratkem času izide “KOLEDAR AVE MARIA” za leto 1921. S tiskom hitimo s polno paro.

Nad pet tisoč naročil imamo že do sedaj. Zato nujno opozarjevamo vse rojake, ki bi hoteli imeti Koledar, naj ga nemudoma naroče in naj nikar ne čakajo. Jako veliko ga bođe šlo tudi v staro domovino.

Takoj sedi, in pošlji naročilo.

ROJAKOM SPOROČAMO, DA SEDA J POŠILJAMO DENAR V STARI KRAJ V KRONAH NAJCE-NEJE PO DNEVNEM KURZU.

VSE POŽILJATVE SO IZPLAČANE V LJUBLJANI.

Vsaka naša pošiljatev je hitro izplačana, kar nam priča naj na stotine zahvalnih pisem.

“Lepo Vam se zahvaljujem za točno pošiljanje denarja v stari kraj. F. Pertocy.”

“Zahvalim se Vam za točno in pošteno pošiljanje denarja v stari kraj. — B. Nemanič.”

“Moj denar, katerega ste poslali je bil točno izplačan, za kar se Vam lepo zahvalim in Vas bodem tudi drugim priporočal. — J. Burgstaller.”

Takih in enakih zahvalnih pisem imamo na stotine.

Rojakom se priporočamo! Vsak bode točno in pošteno postrežen.

Kadar nam pošljete denar, pošiljajte ga po Postal Money Order, v čeku ali pa v priporočenih pismih. Pisma naslovite:

EDINOST

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

KOROŠKI PLEBISCIT.

Poročali smo, da je vsled krivičnih odredb plebiscitne komisije na Koroškem odstopila deželna vlada za Slovenijo. Demisije pa osrednja vlada v Belgradu ni sprejela. Pač pa je na interpelacijo poslanca Smodeja ministrski predsednik Vesnić odgovoril, da plebiscitna komisija postopa pravilno in da se ni treba Slovencem nič bati.

Mej vrticami jugoslovanskega tiskovnega urada pri poslaništvu v Washingtonu pa čitamo vse kaj drugega. — Voden odgovor je dal Belgrad na demisijo deželne vlade v zadnji, ki je za Slovenijo, pa ne samo zanjo, ampak za celo državo, življenjsko vprašanje bistvenega dela slovenskega naroda — Istotako je plehko poročal Trumbić o jadranskem vprašanju. Ljudje brez mozga in srčnosti vladajo Jugoslavijo in odločajo njeno vsodo.

Na Koroškem pojo fantje pesem, ki nemčurjem obrača želodce: evo jo: Štirje fantje špilajo, — eden družga barajo — juhe... Kdo bo zmagal v coni A? — Jugoslavija bo zmagala — juhe... Slovenci bomo vriskali — nemčurji bodo vekali — juhe... Slovenci smo od tam doma — nemčurjev pa ne marama — juhe...

Umrli je v Ljubljani znani gostilničar pri "zeksarju" (št. 6) na Dunajski cesti, Ivan Belič. Pokopali so ga na Viču, 16. sept.

V Ljubljani zapira policija pijance, v Ameriki pive, pijance pa ne.

Okostje Antona Malenšek iz Maline pri Semiču na Dolenjskem so našli na planini Vogu pri Bohinjski Bistrici. Malenšek je všel iz Italijanskega vojnega vjetništva po zimi in najbrž v gorovju zmrznil.

V Mariboru Nemčurji še vedno upajo, da bo obmejna komisija sklepala o pripadnosti Maribora in ga prisodila Avstriji. S tem begajo ljudi. Nekaj hujskačev je policija v taknila pod ključ.

OBMEJNA KOMISIJA V MARIBORU.

Mejnarodna komisija za določitev meje mej Jugoslavijo in Avstrijo posluje v Mariboru. Vezana je strogo na določbe mirovne pogodbe, toraj ne more bistveno spreminjati, sedanjih začasnih mej. Njeno delo je preračunano na mesec dni. Potem bo tehniški njen odsek določil mejo na licu mesta in postavil mejnike. To delo bi znalo trajati 3—4 mesece. Koncem se bo mejnarodna komisija sama prepričala če se vjemajo dejansko meje z njenimi sklepi.

Princ regent Aleksander se je ba- je zaročil z princezino Marijo, drugo hčerko rumunskega kralja.

Strelji v cerkvi. V Trstu so 12. sept. v cerkvi sv. Antona nov. streljali Italijani na slovensko pridigajočega duhovnika g. Guština; dva strela sta padla, ne da bi bila zadela. Duhovnik je pobegnil s pridiznice, nakar sta ga aretirala dva policaja. V preiskavi se je dognalo, da pridigar ni nič tacega govoril, kar bi bilo sovražno Italiji. Izpustili so ga sicer, ne pa tudi odredili preiskavo, kedo je streljal. — Značilno za italijansko justico.

Griza se zelo širi v okolici Celja, zlasti v krajih proti Vojniku.

Financarji v Jugoslaviji so nepoboljšljivi: zanje je občinstvo tu, ne pa narobe. Po cele tedne leži nujno potrebno blago na carinskih uradih nezacarijeno. — Te skandalozne razmere so se naposled preneumne zdele celo Čehoslovski, ki je po svoji komisiji, mudeči se ravno v Mariboru zahtevala, naj se naredi red v Mariboru, Ljubljani in Zagrebu, drugače bo Čehoslovaška prekinila trgovske veze z Jugoslavijo. — Ali ni sramota za državo, da jo morajo tuje vlasti siliti, naj odpomore z energijskimi sredstvi leno bi carinskih uradnikov, ki se jim pri visokih plačah nikamor ne mudi z delom?

Poslanci v Jugoslaviji. Po novem volivnem redu bo imela v parlamentu Slovenija 40 poslancev, Srbija 157, Hrvatska 93, Dalmacija 11, Bosna 63, Vojvodina 44, in Crnagora 8 poslancev.

PREKMURJE.

Razmere na Ogrskem in doma.

Ljudje, ki prihajajo preko ogrske meje, pripovedujejo, da živi cela Ogrska v velikem razburjenju in strahu pred boljševiki, ki napovedujejo novo dobo svojega nečloveško krvavega vladanja. Vojska je zato odšla na čehoslovaško mejo, da zastraži vpad ruskih boljševikov čet; doma pa vlada poleg neznanega ne mira velika nezadovoljnost, ki pripravlja ugoden teren, da se klice boljševiške kuge tudi v deželi sami tem laže razvijajo. — Delavstvo in sploh mali ljudje so ogorčeni, ker je sedanja vlada polovila vsakogar, da se je le izdaleka udeležil boljševiškega gibanja. Brez preiskave so jih vtaknili v zapore, odkoder jih tirajo na prisilno delo na — veleposestvih. Seveda je za veleposestnike stvar trenutno jako ugodna, kaže pa, da mažarskim mogotcem niti puškina kopita, niso omehčala trdih bič. Kot bi hotel z oljem ogenj ga-

NAROČAJTE IN PRIPOROČAJTE LIST "EDINOST"!

siti. — Kmetje so v srce zadeti, ker se jim strogo rekvirirajo poljski pri delki. Na vsako glavo je dovoljenih povprek 7.2 kil zrnja na mesec, uradnikom 8.4 kg, težakom malo več. — Vojaštvo samo tudi nima kdo-veka navdušenja za službo, zakaj sedmo leto venomer jesti komis in živeti daleč od doma, kjer trpe njih družine, kjer propadajo posestva, kamor jih vabi upanje na odpočinek in udobnejše življenje — tega bi tudi marsikdo drugi ne prenašal z kdo-veka rado, ni treba, da bi bil ravno vsega, kar je dobro, vajeni Mažar. — Veleposestniki, višje glave in sploh vsi, ki kaj imajo, ni čudno, če pred vstajajočo viro trepetajo in izgubljajo glavo, da z njimi pogosto sploh ni moč mirno govoriti. Vse živi kot v neki neznosni groznici. — Hkrati razburja javnost še vprašanje kralja. Ker je Ogrska po svoji večini protestantska, bi bil ogrski kralj, če bi ga ljudstvo volilo gotovo protestant — Kalvinec v sedanjih razmerah torej Horthy. Tega zapadna stran, ki je katoliška ne prenese; ker bi pri volitvah s katoliškim kraljevskim kandidatom propadla, bi vsekako raje kot Kalvinca imela dosedanjo vladarsko družino Habsburgovce. Zato je hotela vojska to vprašanje rešiti s pučem in postaviti za kralja Kalvinca Horthyja, se je zaenkrat še posrečilo preprečiti.

Tako bi tudi za tiste redke ljudi v Prekmurju, ki imajo eno uho še vedno nastavljen proti Mažarski, ne bilo nobene količaje privlačne sile, in z vsem srcem bi se oklenili svoje nove domovine Jugoslavije, ko bi zastopniki te Jugoslavije — uradništvo, učiteljstvo, odvetništvo ljudstva s svojimi, bolj ali manj nerodno nastavljenimi, liberalnimi li-manicami ne vznemirjalo. Sicer se jim nihče ne bo ujel, toda ljudstvo pravi tako-le: Zakaj nas naši bratje v verskih in političnih vprašanjih na miru ne pustite, dočim nas mažarski uradniki, ki niso bili nič manj liberalni, s svojim svobodomiselnostvom nikdar niso nadlegovali. Zakaj nam vlada ne pošlje ljudi, ki bi z nami mislili in čutili? Ali če že takih nima — zakaj nam ne pošlje takih, da bi nas ne vznemirjali in nam hoteli vcepiti nazorov, ki se nam gabiyo? Zakaj morajo biti med voditelji naše izobrazbe taki, ki s popivanjem skoz cele noči in drugimi nerednostmi naš moralni čut žalijo? Kako zadovoljno in srečno bi bilo lahko Prekmurje, ko bi se služabniki države zavedali svojega visokega poslanstva!

Pozor rojaki, ki se vračate v stari kraj. Priporočamo vam, vtaknite si v vsak žep po eno svečko, ki jo bote rabili v Jugoslaviji po noči v nerassvetljenih železniških vozovih. Po noči v temi so tatovi pri svojem delu. Žrtve so po navadi siromašni ljudje, ker bogatinom sveti v I. razredu razkošna luč: revež seveda mora sedeti v temi, če si leš-čerba s seboj ne prinese.

DRUŠTVO SV. VIDA
STEV. 25
K. S. K. J.

Ima svojo redno mesečno sejo na sako prvo nedeljo v mesecu v Knautovih Ivorani, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in e zavarujejo za posmrtnino \$1000 500-ur ili 250.00 noše društvo plačuje \$6.00 te lenske bol. potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke v mladinski oddelček od 1 do 16 leta starosti in e zavarujejo \$100.00; Otroci po 16 etu starosti prestopijo k aktivnim člani in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000. Plaćevanje društvenih ases. pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti pre-eani od zdravnika naj kasneje do 15 dne vsacega meseca.

Za vse nadaljna pojasnila se obrni e na gori imenovane uradnike.

Novi kardinali sv. cerkve. Iz Rima poročajo, da bodo v jesenskem papeževem konzistoriju imenovani sledeči novi kardinali: Zagrebški nadškof, dr. Anté Bauer, praški nadškof dr. Kordač, monakovski nadškof dr. Faulhaber, kolinski nadškof dr. Schulte in več drugih iz Italije. Pri tem imenovanju bo zopet navzoč odposlanec francoske vlade.

V Jugoslaviji so kaznovali nemarne poslance s tem, da so jim odtrgali od dnevnice, ki znašajo po 80 dinarjev na dan, tolko kolikor so neopravičeno zamudili zborniških sej. — Tako pridobljena svota znaša okoli četrt milijona kron.

ISKRICE.

Ivan Baloh.

— Človeške srce je majhna stvar: čudno je, da more prenesti največjo radost in najtežje gorje.

— V vsaki hiši je miza: potrebna je: še veliko bolj potrebno je kar je na njej.

— Pravimo, da je žival zvesta. Žalibog, da velikokrat človek ni zvest živali.

— Neštetokrat sem pisal s črnolom, ko bi bil rajši pomakal pero v svojo rudečo kri.

— Nad mojo vasjo kraljuje železen križ. Ljudje pravijo: V tem zna menju trpljenja smo si že stoletja edini.

Marsikateri kandidat ima suh program, pa polno klet.

Norec ima dovolj možganov. Toda nima dovolj pameti v njih, da bi jih rabil.

Je veliko reči na svetu, za katero bi se človek polovico toliko ne trudil, da jih doseže, ko bi vedel preje kakšne so.

Zaljubljeni mož je toliko čas slep, dokler se mu vsi gumbi od hlač ne potrgajo in jih mora sam prišiti.

"Molčanje je zlato" pravi pregovor. Ta pregovor gotovo potrjuje igralke za premakljive slike "moving pictures."

Biti trinajsti pri obedu pomenja vedno nesrečo. Kadar je namreč samo za 12 ljudi pripravljeno.

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 5. leta. — Posmrtnina se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, z kolikor se hoče zavarovati. — Rjaki Ne odlašajte in takoj pristopite k naše mu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike. — Predsednik Josef Zakrajšek, podpredsednik John Jakšic, tajnik, John Vidervol, zapisnikar Jos. B. Zaversnik, blagajnik Anton Bašča, nadzorniki, Anton Kozelj, Anton Strniša Viktor Kompare, Zdravnik, Dr. J. M. Seliskar, Vratar, John Peterlin, Sprevideteli, Jos. Zakrajšek ml., Zastavonoša Alojz Somrak.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

— Videl sem damo, ki je imela zlato na sebi: vse se je na njej les-

ketalo: ušesa, prsa, roke, in — usta. — Prišel je mimo berač in jo prosil daru. — Šla je mimo molče in z njo — njeno zlato.

— V miru počivaj — bral sem neštetokrat na kamnitih spominikih — pa si pri tem in onem mislil: res, v miru počivaj, pa — nazaj nikar več ne hodi.

Kamen je trd, pa se da izklesati. So pa srca, ki se jih ne prime nobeno dleto.

— Najlepše in najbolj odkrite so solze, ki jih nihče ne vidi.

— Fotografije ljubljenih oseb vse še dolgo na stenah, ko so davno že njih iemna v srcih izbrisana.

— Po široki cesti hođi lahko vstric še vedno veliko pametnih ljudi. — Če pa človek pamet — zapije, mu je še tako široka cesta preozka.

— Ko sem v mladih letih najbolj klical domovini: živio, takrat sem najmanj storil zanjo.

— Ko sem bil še otrok, sem sedel nekoč ob velikem mravljišču: vse je bilo v redu in mirno. Sijalo je solnce. Tedaj je potegnil veter in z drevesa je padel hrošč naravnost v sredino mravljišča. To ti je bila zmešnjava v sredi velike države — zaradi enega bitja. Takrat sem se tistemu vrvenju smejal, danes bi se ne.

Ljubezen je gotovo slepa, zato marsikak zaljubljenec vidi v "goski" angela.

— Spomladi ima marisikatero drevo obilo cvetja, jeseni pa malo sadu. — Resnica je: čim več cvetja tem manj sadu.

— Po moji sobi plava na milijone prahu, ko ga gledam, se spomnim, da sem jaz samo en atom njegov.

— Cvetice ljubimo, dokler dišijo: ko ovenejo jih vržemo proč: — za njimi nihče ne joka. Zapomni si to, mlado dekle.

ROJAKI BOŽIČ SE BLIZA.

Ne pozabite da so Vaši sorodniki in znanci v stari domovini zelo potrebni pomoči. Kakor veste, jim naj bolj primanjkuje obleke in obuvala. V tem jim najlažje pomagata, ako šljete bakso z blagom skozi našo trdko.

Označili smo našo prihodnjo pošiljatev, kot posebno (Božično) ter bodo vse bakse poslana z njo, razdeljene do Božičnih praznikov, od člana naše trdkve v Ljubljani, Mr. STRUKELA.

Ne zamudite te prilike, ampak pišite nam takoj da ne bo prepozno.

STRUKE & HORAK

European Trading & Export Co. 88—9th Ave., NEW YORK

V KNJIGARNI "AVE MARIA" imamo veliko zalogo slovenskih knjig. Nad dvesto zavojev smo jih dobili te dni iz starega graja.

Tu imamo skoraj Vse Slovenske Povesti in Romane, Vse Slovenske Molitvene Knjižice, Nabožne Knjige, Novo Sveto Pismo, Muzikalije, Cer. in Svetne, Razne Pesmarice. —

V zalogi imamo tudi angleške molitvenike. — V "EDINOSTI" smo priobčili cenik knjig. Kdor ga želi naj pride ponj nemudoma.

Molitvenik za ameriksanske Slovence. Spisal Rev. Kazimir Zakrajšek\$1.00
Večna Molitev pred Jezusom v Zakramentu ljubezni...\$2.00
Kruh Življenja. Štirideset različnih obhajilnih molitev...\$2.00
Budi moj naslednik!\$2.00
Nazaret, molitvena knjiga v češčenje svete Družine...\$2.00
Hvala Božja\$1.50
Naročnina in pisma pošiljajte na:

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS
1849 West 22nd Street Chicago, Illinois

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.!

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET SHEBOYGAN, Wis.
Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

KRIŽARJI.

Zgodovinski roman v štirih delih.
Spisal: H. Sienkiewicz.
Poslov.: Podravski.
(Dalje.)

Zdravje se mu je vrnilo, čutil je v udih nekdanjo moč in vedel je, da si bo znal pomagati s tema pretepalcema, ki sta bila res grozna, ki pa nista imela nikakih viteških vrlin. On je res pred nedavnim govoril Zbišku o njima še drugače, toda samo radi tega, da ga nakloni do vrnitve.

"Ej, jaz sem ščuka, ona pa sta piškurja," si je mislil. "Naj mi rajše re hodita blizu glave."

Namesto tega pa ga je vznemirila vrne Zbišek, in pri tem ljubi Jalo nekaj drugega Bog ve, kedaj se gjenko le kot sestro. Mogoče, da ga tudi Jagjenka ljubi le kot brata in da niti ne bo čakala njegove vrnitve.

Zato se je sklonil k njej in rekel: Čuj, Jagjenka, nočem govoriti niti o Čtanu, niti o Volku, ker to sta preprosta šloveka, ki nista primerena za-te. Ti si sedaj dvorska gospodična. Toda leta so že tukaj, da začneš misliti na možiteve. Saj je že pokojni Zih govoril, da čutiš v sebi božjo voljo, toda temu je že nekoliko let. Pravijo, da deklica, ko začuti na svoji glavi venec, se takoj ozira po nekemu, ki ga jej sname. Razume se, da to ne bo niti Čtan, niti Volk. Ali kaj misliš ti?"

"Čemu me vprašujete to?"
"Ali se ne omožiš s komur si boji?"
"Jaz?... Jaz hočem postati re dovnica."

"Ne govori budalosti! Kaj pa, ako se vrne Zbišek?"
Toda one potrese glavo.

"Jaz bom re dovnica."

"Ali ako bi se on va-te zaljubil in te lepo prosil?"

Na to obrne deklica stran svoje rdeče lice, toda veter, ki je pihal s polja, je donesl Matjcu njen tili odgovor:

"Potem bi ne postala re dovnica."

XVIII.

Nekaj časa so mudili v Plocku, da uredijo zadeve glede dedščine po opati, in potem, ko so dobili v roke potrebne listine, so odinili dalje, ne da bi pozivali dosti na poti, ki je bila kaj ugodna in varna, kajti vročina je posušila močvirje in pomanjšala reke, pot pa jih je peljala po krajini, v kateri so prebivali njim sorodni in jako gostoljubni ljudje. Iz Jeradza pa je poslal previdni Ma-

tija glasnika naprej v Zgorelice, da ondi naznani njegov in Jagjenkin prihod. Janko, Jagjenkin brat, jim je pritekel naproti ter jih pospremil na čelu svojih oboroženih služabnikov domu.

Pri tem srečanju je bilo mnogo radosti, iskrenih pozdravov in veselih vzklikov. Janko je bil povsem podoben Jagjenki kakor kaplja kapljici, vsekako pa jo je že prerastel. Bil je krepak mladenič, vesel in šaljiv, kakor pokojni Zih, po katerem je podedoval nagnjenje do petja, in živahen je bil kakor iskra. Smatral se je že za odraslega moža ter je kot pravi poveljnik načeloval svojim služabnikom, ki so izvršili urno vsako njegovo zapoved, boje se očividno njegove strogosti.

Matija in Jagjenka sta se temu jako čudila, on pa je občudoval z veliko zadovoljnostjo nenavadno lepoto svoje sestre, katere že dolgo ni videl. — Rekel je, da se je že napravil na pot k njej, in da je le malo manjkalo, da bi ga ne našli doma, ker čas je že, da si nekoliko ogleda svet, se seznani z ljudmi, privadi vitezkih običajev in dobi priložnost, poskusiti se s kakim popotnim vitezem v dvoboju.

"Spoznati svet in običaje," odvrne na to Matija, "je kaj dobro, ker to te nauči, kako se imaš v vsakem slučaju obnašati in kaj imaš reči po svoji prirojeni pameti. Kar pa se tiče vitezkih dvobojev, je bolje, da ti povem jaz nego nekateri tuji vitez, ka si za nje še premlad. Tujec bi se ti smejal na to željo na vse grlo."

"Vendar po tem smehu bi se razrazil," odvrne Janko, "ako ne on, pa njegova žena in njegovi otroci."

Nato pogleda tako ponosno pred se, kakor bi hotel reči vsem potujočim vitezom na svetu: "Pripravite se na smrt!" Toda stari Matija zaobrne razgovor ter ga vpraša:

"Ali sta Čtan Volk pustila vas na miru? Ona dva sta oba rada videla Jagjenko."

"Ej, Volka so ubili v Šleziji. Hotel je ta m vzeti nemški grad, in ga je tudi vzel, ker pa so zavalili nanj klado s obzidja, je šez dva dni umrl."

"To je škoda! Tudi njegov oče je hodil tje kaj na Nemce, ki ondi tlačijo naš narod, ter jih pošteno oplenil. Najhuje je jemanje gradov, ker pir tem ne pomaga niti orožje niti viteška hrabrost. Ako Bog da, pa knez Vitold ne bo jemal gradov, temveč bode na odprtem polju mlatil Križarje... In Čtan? Kaj se čuje o njem?"

Janko se nasmeje.

"Čtan se je oženil. Vzel je za ženo kmečko hčer z Visokega Brega, znano krasotico. Toda ona ni samo lepa, temveč je tudi krepkasta ženska. Čtanu se skoro vsakdo rad izogne, toda ona ga bije po ustih in ga vodi za nos, kakor medveda na verđgi."

(Dalie prihodii.)

POLITIČNI PREGLED.

V Fordovi tovarni v Dublinu je šlo delavstvo k sveti maši za jetnike, ki so v ječi radi krutosti Anglije. Ko so se vrniti z dela, našli so vrata tovarne zaprte. Vodja tovarna jim je rekel, da ne smejo na delo do pondelka. Ford v Detroitu se še ni izjavil, kaj on pravi na to.

Ta teden se vrši konvencija. American Bankers As'n Organizacije ameriških bankirjev v Washingtonu. Nad 3.000 delegatov se udeležuje te konvencije.

BOJKOT ANGLEŠKEGA BLAGA.

Da cel civiliziran svet protestira proti brutalnosti angleške vlade in da duška svojemu ogorčenju, pripravlja se svetovni bojkot vsega angleškega blaga. Agitacija se bode baje začela, da delavci ne bodo hoteli delati, ako se gre za angleško blago, da mornarji ne bodo hoteli delati na parnikih v Anglijo, da nobena trgovina ne bode sprejemala blaga, ki pride iz Anglije. Več kot 500.000 delavcev se je že podpisalo in veliko trgovcev, da bodo ubogali ta poziv.

KOLIKO NAS JE.

Precej nas je v Ameriki. Celi 105.683.108 glav nas je v Združenih držav po zadnjem letenjem štetju.

Po glavnih državah nas je:

New York	10.384.144
Pennsylvania	8.720.159
Illinois	6.485.098
Ohio	5.759.368
Michigan	3.667.222
California	3.426.536
Missouri	3.403.547
New Jersey	3.155.374
Indiana	2.930.544
Wisconsin	2.631.839
Iowa	2.403.630
Minnesota	2.386.371
Virginia	2.306.361
Kansas	1.769.257
Arkansas	1.750.995
W. Virginia	1.463.610
Connecticut	1.380.385
Washington	1.356.316
Nebraska	1.295.502
Colorado	939.376
Oregon	783.389
N. Dakota	645.730
S. Dakota	635.839
Montana	547.593
Utah	449.446
Wyoming	194.402
Nevada	77.407
Dist. Columbia	437.571

Za bolezn in bolečine

PAIN-EXPELLER
Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

AKO ŽELITE DOBITI DRUŽINO, rojake ali nevesto iz starega kraja v Ameriko, hitro in naravnost poslati denar po najnižjem kurzu, isti v stari kraj po najkrajši črti lepo in ugodno, se izvolite obrniti na:

EMIL KISS BANKIR

133 Second Avenue, New York

Prodajam PAROBRODNE LISTE iz stare domovine naravnost do vsakega kraja v Ameriko. — Izdelujem vsa notarska dela za dobavo svojcev. POTNIKOM V STARO DOMOVINO dobim potne liste in računam SAMO za konzularno pristojbino.

CHICAŠKE NOVICE.

Poročili so se v slovenski cerkvi Vv. Štefana: Ženin Jožef Cug in nevesta Julija Simon, ženin Mihael Žalko in nevesta Marija Žalik, ženin Štefan Majcen in nevesta Štefanija Heinzel. Vsi trije pari so prekmurski Slovenci. Vse tri neveste so šele pred kratkem prišle iz stare domovine. — Naše čestitke!

Preteklo nedeljo je bila važna seja društva Najsvetejšega Imena. Lepo število mož in fantov se je udeležilo te seje. Sklenilo se je, da se priredi mal zabavni družinski večer drugo nedeljo meseca novembra Vstopnina bode za osebo 50c. Pri tej priliki bodo nastopili razni prominentni govorniki lajiki, iz mesta, ki bodo govorili. Že danes opozarjamo vse rojake na ta velevažen večer. Vabljeni bodo vsi možje in žene, fantje in dekleta.

Naš. g. župnik odide ta teden v McAdoo v Pa., kjer bode vodil 40 urno pobožnost v ondotni slovaški cerkvi.

Mr. John Jerič, naš navdušen slovenski rodoljub, ki je bil v Franciji pri brezzičnem brzojavu, in ki je nalkal naslovno sliko "Edinosti", je sprejel mesto pomožnega urednika pri "Edinosti". Te dni nastopi svojo službo. Z njim bode naš list pridobil novega navdušenega sodelnika in pomočnika, kajti mi bi radi prej ko prej radi začeli s trikratno izdajo lista Edinosti na teden, ker upamo, da ne bode dolgo, ko se bode zgodilo. G. Jeriča mi prirčno pozdravljamo v našem uredništvu.

Naš mladeniški klub Sv. Štefana je skoraj popolnoma prenovil svojo društveno dvorano. Pod vodstvom sedanjega tajnika Mr. J. Korencana so naši fantje lepo uredili klub. Te dni dobe nov "pool table", kegljišče je vse prenovljeno. Prihodnjo soboto večer se začne nova keglarska sezona in nova tekma med Chicaški mi društvu. Kogar zanima keglanje naj pride gotovo k otvoritvi v soboto večer.

V ZALOGI IMAMO SLEDEČE ANGLEŠKE MOLITVENIE.

My Prayer-Book	\$2.00
The Young Man's Guide	2.00
The Catholic Girl's Guide	2.00
Manna of the Soul	1.00
Rejoice in the Lord	2.00
The Prisoner of Love	2.00
With God	2.00
Blessed Sacrament Book	2.50
Visits to Jesus in the Tabernacle	2.00
The Communion Prayer-Book	.50
The Communion Prayer-Book, zlata obreza	1.25
Child's Prayer-Book	.25
Key of Heaven	1.00
The Vest Pocket Manual of Devotions	1.00

Vsa pisma naslovljajte: —

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,
1849 West 22nd Street,
Chicago, Illinois.

ROJAKI

Ki želite dobiti sorodnike iz starega kraja, pišite nam za pojasnila, ki jih damo vsakemu popolnoma brezplačno..

VARNO IN ZANESLJIVO POŠILJAMO

.... Denar v stari kraj najhitreje in najceneje. ROJAKOM! Ki žele potovati v stari kraj, preskrbimo potne liste.

IZVRŠUJEMO VSA NOTARSKA DELA:

MICHAEL ŽELEZNIKAR

Notary Public

VSA PISMA NASLAVLJAJTE NA:

"EDINOST" 1849 W. 22nd St.,

Chicago, Ill.

Slabosti ledic

je lahko vzrok celo vrsto boleznim, ki začno navadno z glavobolom, z bledim in vrtim obrazom, otekanjem členkov, bolečim uriniranjem in cmokastim otečenam. Kadar občutite, da so vaše ledice v neredu, ne izgubljajte časa, ampak dobite

Severa's Ledsyl

(preje znan kot Severovo Zdravilo za obisti in jeter). Skozi štirideset let je to izdatno zdravilo uspešno popravilo razne nerednosti ledic in jeter. Na tisoče trpečih je dobilo v njem lek in so ozdraveli, ker so ga rabili. V dveh merah, 75c in \$1.25. Po vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinese-te nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenamaredimo po novi modi.

FRANK'S DRY CLEANING CO.

Telefon: Central in Rosedale 5694

Delavnica in urad

1361 EAST 55th ST.

nasproti Lake Shore Banke.

COLLINWOOD — PODRUŽNICA
15513 WATERLOO RD.